

SECTOR TURÍSTIC

Webinar

30 de maig de 2023

10.00 a 11.30 h

Presentar i treballar les diferents propostes amb tècnics i entitats del sector turístic.

FUNDACIÓ
MOBILITAT
Sostenible i segura

Ajuntament
de Barcelona

Informe Destinació Barcelona Zero Emissions

Impactes climàtics i descarbonització de la mobilitat turística a Barcelona

A càrrec de:

FUNDACIÓ
MOBILITAT
Sostenible i segura

Amb el suport de:

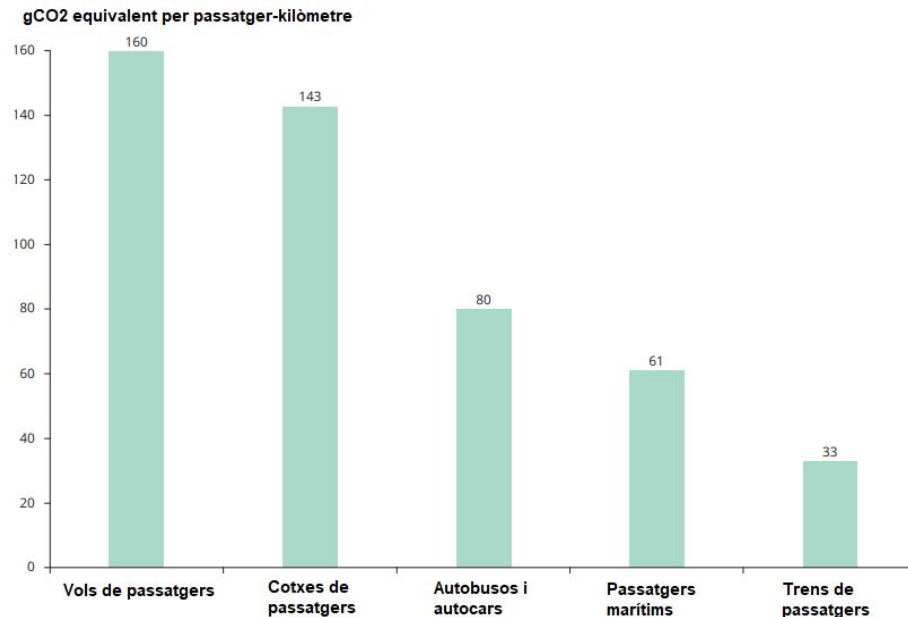
Ajuntament de
Barcelona

Context climàtic i turístic

- Entre el 2008 i el 2013 el sector turístic era **responsable del 8 % de la petjada de carboni del planeta.**
- **L'avió va suposar el 59 % de les arribades internacionals** i el 27 % de les arribades domèstiques d'arreu del món.
- Els viatges turístics de llarga distància en avió representaven, el 2008, el 70 % de les emissions del sector.
- **L'1 % de la població és responsable del 50 % de les emissions dels vols comercials.**
- **L'aviació és, seguit del cotxe, el mitjà de transport que genera més emissions de CO2 per passatgers/km.**
- Relació bidireccional entre el turisme i el canvi climàtic.

Emissions mitjanes de Gasos d'Efecte Hivernacle
(UE-27, 2018)

Turisme a Barcelona el 2019

- **13.953.209 turistes** que van fer almenys una pernoctació. El 62,7 % procedia d'Europa (el 17 % d'Espanya), el 19,6 % d'Amèrica, el 2,4 % del Japó, l'1,4 % d'Àfrica i l'11,7 % de la resta del món.

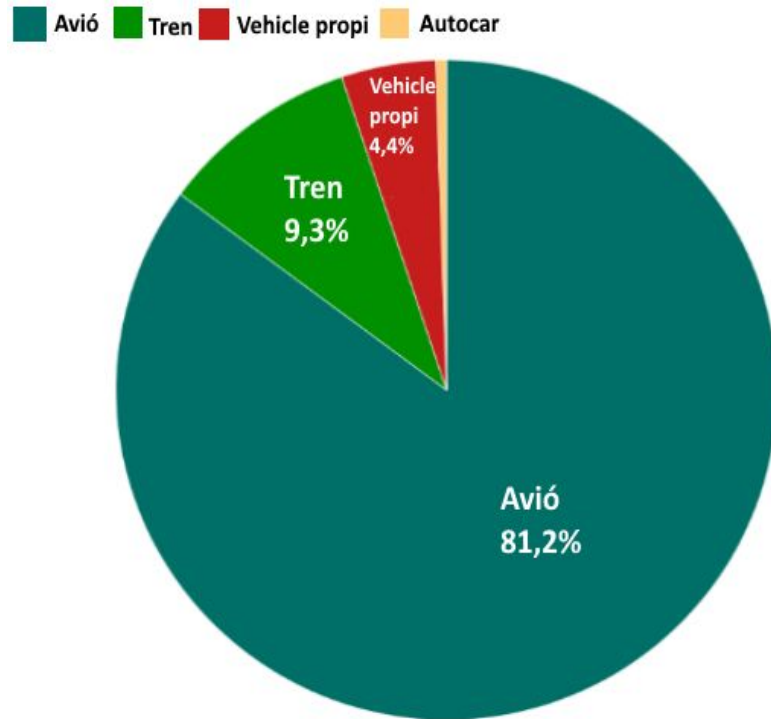
- **81,2 % dels turistes afirmen haver arribat en avió**, el 9,3 % en tren, el 4,4 % en vehicle propi i el 0,5 % en autocar.

- **Entre Madrid i Barcelona** van viatjar 4.300.000 passatgers en trens d'alta velocitat. En canvi, només 859.343 persones es van desplaçar en trens transfronterers.

- **Ràpida recuperació del sector.**

- **Previsions de creixement** de l'activitat turística en els anys vinents.

- **La liberalització del ferrocarril** en el corredor BCN-Europa no ha millorat la quota modal. Al contrari, els serveis internacionals han de passar de 7/9 al 2013 a 2/3 al 2023. La no cooperació entre SNCF i Renfe posa en perill els objectius de reducció d'emissions.

Petjada de carboni a Barcelona

- **L'aviació va ser responsable d'entre el 85,5 % i el 89 %** de les emissions totals de CO2 equivalent de l'activitat turística i responsable del 97 % de les emissions en les operacions d'arribada i sortida a la ciutat el 2015.
- **42 %** de les emissions vinculades amb els **turistes europeus** (75 % sobre el total).
- **58 % de les emissions** vinculades als turistes **transoceànics** (25 % sobre el total).
- Altres externalitats diferents a l'emissió de gasos d'efecte hivernacle amb impactes a la ciutat.

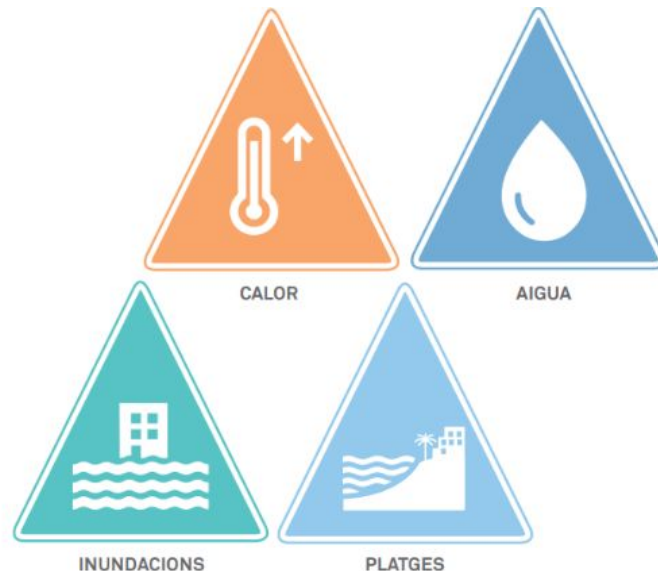
	Categoria	Empremta de carboni total (tones de co2 equivalent/any)	Impacte relatiu (%)
Activitats en la destinació	Transport d'arribada i de sortida	9.184.457	95,9%
	Allotjament	297.891	3,1%
	Oci i activitats professionals	32.148	0,3%
	Transport intraurbà	63.862	0,7%
	Total	9.578.359	100%

Canvi Climàtic a Barcelona

Augment de la temperatura, menor disponibilitat d'aigua, increment de les inundacions, retrocés de les platges, etc.

Recurs turístic afectat per:

- Pèrdua de sorra i espai a les platges
- Erosió de les infraestructures del litoral
- Pèrdua del confort climàtic
- Major freqüència de períodes de calor extrema

Canvi modal a Europa

- Notable i creixent interès a prendre decisions sobre mobilitat i activitat turística segons criteris d'impacte ambientals.
- Manca d'alternatives de mobilitat sostenible i d'informació sobre rendiments ambientals dels diferents modes de transport.
- L'oferta de serveis de mobilitat sostenible actual no permet formular alternatives de mobilitat als turistes amb major sensibilitat envers la crisi climàtica.

What Europeans say they will do to combat climate change

BertelsmannStiftung

EUROPE ON RAIL

GERMANWATCH

MARCH 2021

European public opinion poll shows support for shifting flights to rail

Flash Eurobarometer 499

Attitudes of Europeans towards tourism

Report

Emissions i quota modal de la mobilitat turística

Turistes de Barcelona per zona de procedència (2019)

Regió	Percentatge d'origen dels turistes
Europa	65 %
Amèrica	20 %
Àfrica	1 %
Àsia, Oceania i altres zones del món	14 %

Font: Dades de demanda hotelera. Ajuntament de Barcelona (2022)

Com accedeixen els turistes a Barcelona

País d'origen	Cotxe i altres %	Avió %	Tren %
Espanya	24	36	40
Regne Unit	3	94	3
França	27	63	10
Itàlia	6	93	2
Alemanya	5	91	4
Països Baixos	5	93	2
Rússia	2	98	0
Estats Units	6	89	5

Font: Elaboració pròpia en base a dades de l'Observatori de Turisme de Barcelona (2019 i 2020)

Què proposem per accedir a Barcelona?

- La quota europea del ferrocarril passaria del 13 % al 56 %.
- Els viatgers es multiplicarien per tres: d'1,1M a 3 M.

Any 2019	Objectiu 1 Transvasament al tren	Viatgers aconse- guits al tren Objectiu 1
Espanya	80%	1.910.661
Regne Unit	10%	113.514
França	30%	324.399
Itàlia	20%	173.613
Alemanya	20%	155.235
Països Baixos	15%	47.625
Rússia	0%	0
Suïssa	30%	65.509
Bèlgica	20%	42.948
Suècia	2%	3.627
Portugal	60%	105.242
Àustria	10%	13.116

Objectius de transvasament cap al tren (emissions zero)

Explotacions ferroviàries proposades

Connexió ferroviària	Temps actual	Temps optimitzat	Servei
París-Barcelona	6 hores i 30 minuts (10 parades intermèdies)	4 hores i 50 minuts (directe)	alt (alta velocitat)
Brussel·les-Barcelona	8-9 hores (canvi de tren a París)	6 hores (directe, bypass París CDG)	mig (alta velocitat)
Amsterdam-Barcelona	9-10 hores (canvi de tren a París)	6 hores i 30 minuts (directe, bypass París CDG)	mig (alta velocitat)
Londres-Barcelona	9-10 hores (canvi de tren a París)	7h-8h30	mig (alta velocitat o tren nocturn)
Zurich-Barcelona	10-11 hores (canvi de tren a París)	9 hores (amb 3/4 parades intermèdies)	mig (tren nocturn)
Milà-Barcelona	11-12 hores (canvi de tren a Lió)	9 hores (amb 3/4 parades intermèdies)	mig (tren nocturn)
Frankfurt-Barcelona	11-12 hores (canvi de tren a París)	8 hores i 30 minuts - 9 hores (via París)	mig (tren nocturn)
Lisboa - Barcelona	Més d'11 hores (canvi de tren a Entroncamento, Badajoz i Madrid)	7 hores i 30 minuts - 8 hores i 30 minuts (amb enllaç a Madrid)	mig (tren convencional i alta velocitat)

Reducció de les emissions

La majoria d'emissions de CO₂ de la mobilitat turística, un 64,7%, les generen els turistes europeus.

Emissions unitàries de CO₂eq. per mitjà de transport

Mode de transport	Emissions unitàries CO ₂ (gr CO ₂ /vi-km)
Avió	285
Cotxe ciutat	169
Cotxe carretera	105
Cotxe elèctric	26
Moto	72
Moto elèctrica	18
Bus urbà	50
Rodalies Renfe/FGC	0
Bus interurbà	32
Metro/tramvia	0
AVE	0
Tren Europa	17
Bici	0
Bici elèctrica	0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDAE, l'Agència Europea de Medi Ambient i la Fundació Mobilitat Sostenible i Segura

Reducció de les emissions

Hi hauria una reducció d'emissions a 900mil tones.

Reducció d'emissions resultants del canvi modal dels turistes de Barcelona

Any 2019	Cotxe + Altres	Avió	Tren	Tren Emissió zero	Emissions Totals	Reducció emissions %
Espanya	24.006	98.450	38.977	0	161.433	-56%
Reino Unido	10.613	844.791	5.789	0	861.193	-7%
Francia	33.669	210.974	7.721	0	252.363	-20%
Italia	8.480	372.908	5.903	0	387.291	-18%
Alemania	8.685	436.631	6.861	0	452.178	-16%
Países Bajos	4.059	204.382	2.267	0	210.708	-13%
Rusia	4.396	582.415	0	0	586.811	0%
Suïza	4.011	67.570	2.005	0	73.585	-24%
Bèlgica	5.123	113.444	1.898	0	120.465	-17%
Suecia	1.873	248.171	308	0	250.352	-2%
Portugal	4.332	28.277	3.578	0	36.188	-55%
Austria	2.742	113.696	803	0	117.241	-8%

Font: Elaboració pròpia

Els estalvis d'emissions en termes relatius per grups de països són els següents:

- Països propers (accés ferroviari raonable): 20 %
- Europa: 12 %
- Amèrica: 5 %
- Àfrica: 0 %
- Àsia i Oceania: 7 %

Què podem esperar d'aquest projecte?

Com està el sector?

SITUACIÓ ACTUAL

L'impacte del turisme amb destinació Barcelona

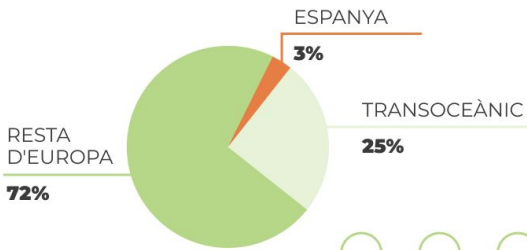
Com arriben els turistes a BCN?

- 81%
- 9%
- 4%
- 0,5%

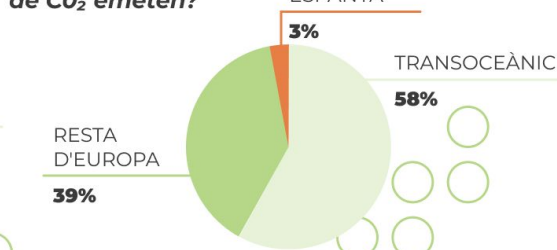

Només tenim **1 connexió** transfronterera amb el tren

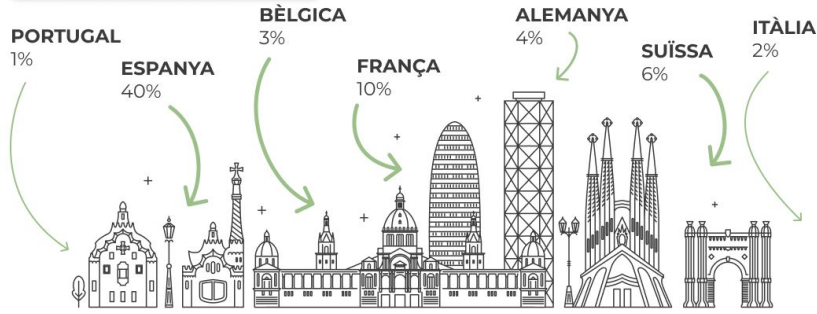
D'on procedeixen els turistes?

Quin % d'emissions de CO₂ emeten?

Venen a BCN en tren

Què volem proposar?

SITUACIÓ PROPOSADA

Canviant l'avió pel tren, Barcelona guanya

Noves i millors connexions

1 **37 trens addicionals per sentit/dia:**
 → **22** des de la Península Ibèrica → **15** des d'altres llocs d'Europa

2 **Enfortir les relacions existents:**
 París, Andalusia, Cantàbric...

3 **Recuperar les relacions perdudes en els últims anys:**
 Lió, Marsella, Tolosa, Zuric, Milà, Astúries...

4 **Establir noves relacions:**
 Brussel·les, Amsterdam, Londres, Frankfurt, Lisboa...

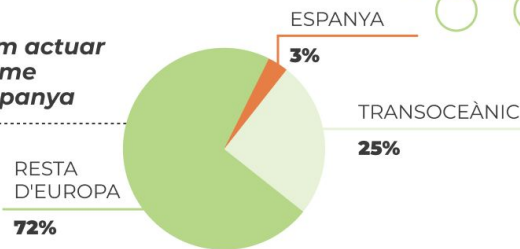
Objectiu

Reducció del 20% de les emissions del turisme de la UE atribuïbles al transport

Passar de 1.229 Tn a 977 Tn

A qui afectaria?

Només podem actuar sobre el turisme d'Europa i Espanya

Vindrien a BCN en tren amb els canvis proposats

Perquè ho proposem ara?

MOTIVACIONS

El canvi modal no és una utopia: aprofitem-lo!

Per què és possible fer el canvi de l'avió al tren?

1 La "vergonya de volar"

SEGONS UNA ENQUESTA D' **EUROPE ON RAIL**

46%
ESPANYOLS

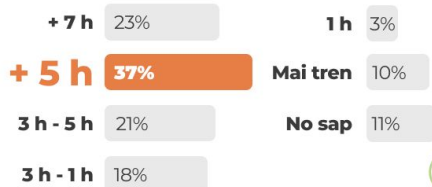
36%
EUROPEUS

disposats a escollir mitjans de transport en funció de l'impacte ecològic.

3 Hi ha voluntat de canvi

37%
EUROPEUS

Estan disposats a fer trajectes de més de 5 h en tren.

2 La "por a volar"

16%
EUROPEUS
tenen por a volar

4 Europa i Espanya: dos casos contraposats

Els destins turístics 0 emissions cada vegada més competius

EUROPA

- Nous serveis Eurocities
- Xarxa de trens nocturns NIGHTJET
- Restabliment connexió Berlín - Moscou
- Noves estacions a pobles petits
- Recuperació de trens nocturns
- Recuperació de línies regionals i locals

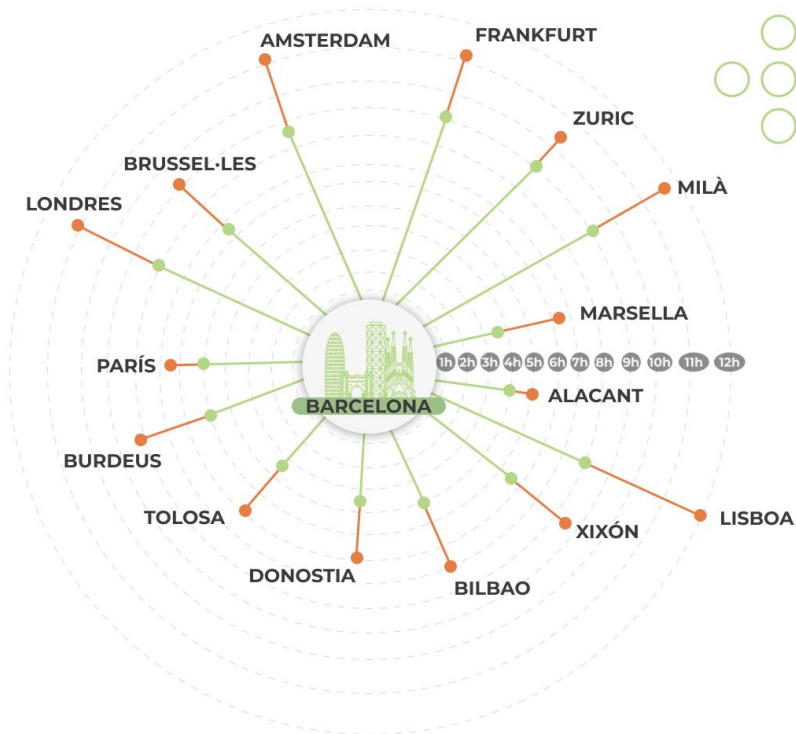
ESPANYA

- El 2022 només queden 3 relacions transfrontereres
- 0 trens nocturns
- Desmantellament de línies locals
- "Integracions" costosíssimes
- Supressió de serveis regionals a les línies convencionals

Què hi guanyem?

MAPA D'ISOCRONES

Temps de viatge actual en tren i temps millorat

	TEMPS ACTUAL	TEMPS MILLORAT
ALACANT	5h 02'	4h 15'
LISBOA	12h 07'	8h
XIXÓN	8h 32'	5h 45'
BILBAO	7h	4h
DONOSTIA	5h 45'	3h 30'
TOLOSA	5h 46'	3h 16'
BURDEUS	8h 05'	5h 01'
PARÍS	6h 30'	4h 50'
LONDRES	10h 58'	7h 50'
BRUSSEL·LES	8h 44'	6h 30'
AMSTERDAM	11h 11'	8h 30'
FRANKFURT	11h 35'	9h
ZURIC	10h 27'	9h
MILÀ	11h 34'	9h
MARSELLA	6h 17'	3h 30'

Es justifica?

TREN O AVIÓ Tu tries!

ESTACIONS CÈNTRIQUES

MILLORA L'EQUILIBRI TERRITORIAL

100% ELÈCTRIC

VS

AEROPORTS FORA DEL MEDI URBÀ

VS

AÏLLA LES CIUTATS INTERMÈDIES

VS

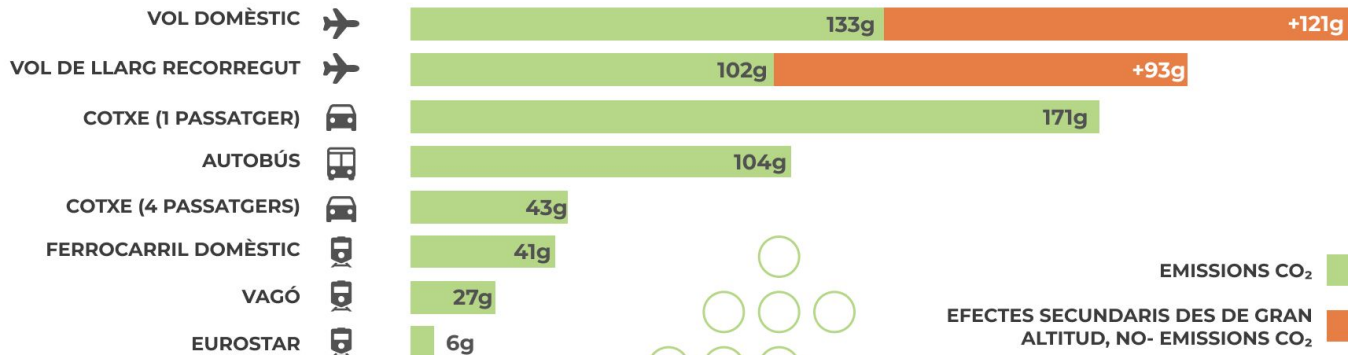
CARBURANT ALTAMENT CONTAMINANT

AVIÓ

Emissions de diferents mitjans de transport

EMISSIONS PER PASSATGER PER KM/VIATJAT

EMISSIONS CO₂

EFFECTES SECUNDARIS DES DE GRAN ALTITUD, NO- EMISSIONS CO₂

No podem seguir sempre a la cua d'Europa

EXPERIÈNCIES POSITIVES

Iniciatives per promoure el canvi modal

FERROCARRILS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Venda de forfets d'esquí que inclouen l'accés gratuït a les pistes en tren cremallera.

GOVERN FRANCÈS

Prohibició de vols de curta durada interns si existeixen alternatives en tren que no superin les dues hores i mitja de trajecte.

OBB, NIGHTJET. COMPANYIA FERROVIÀRIA AUSTRIACA

Servei de tren nocturn que uneix ciutats d'Àustria, Itàlia, Hongria, Alemanya i Croàcia.

EURONIGHT. COMPANYIA FERROVIÀRIA SUECA

Servei de tren nocturn que uneix ciutats d'Alemanya, Dinamarca i Suècia.

CZECH RAILWAYS. COMPANYIA FERROVIÀRIA TXECA

Servei de tren nocturn que uneix ciutats de la República Txeca, Alemanya i Suïssa.

GOOD NIGHT TRAIN, EUROPEAN SLEEPER. COMPANYIA FERROVIÀRIA NEERLANDESA

Servei de tren nocturn que unirà diverses ciutats europees, incloent Barcelona, amb serveis de categoria a preus competitius.

GOVERN ALEMANY I FRANCÈS

Donació de 60.000 tiquets gratuïts per joves per viatjar en tren entre els dos països.

CE DELFT. RECERCA SOBRE SOSTENIBILITAT

Resum de l'abast i mesures nacionals del sector de l'aviació als Països Baixos, Bèlgica, Alemanya, França i el Regne Unit per complir amb objectius climàtics.

AJUNTAMENT DE BAD HINDELANG. HOTELERIA

Sistema complementari de transport públic local que ofereix als turistes un servei gratuït de mobilitat en autobús elèctric.

#DiscoverEU

DISCOVEREU | EUROPEAN YOUTH PORTAL (EUROPA.EU)

Programa per impulsar el ferrocarril gratuït per a joves d'Erasmus residents a la UE.

Què proposem per complementar el canvi modal?

RECOMANACIONS Per un canvi segur

- 1 Fulls de ruta clars**, específics i públics de descarbonització del turisme de Barcelona.

- 2 Millorar la informació** fomentant la lluita contra el canvi climàtic: emissions i petjada de carboni.

- 3 Accions de màrqueting a mercats amb bones connexions** ferroviàries. Prioritzar accions de canvi modal promovent el turisme ferroviari.

- 4**
 - Oferir **activitats i serveis** de mobilitat turística més sostenibles
 - Marca **“BCN Destinació Zero Emissions”** que incentivi la descarbonització del sector

- 5 Nova cultura del turisme:** realçar la comoditat, la connexió a internet, l'entreteniment, l'oferta de restauració, la proximitat als nuclis urbans, etc.

- 6 Promoure i premiar** iniciatives que promoguin connexió ferroviària amb altres països:
 - A. Prohibir els vols en trajectes que es puguin fer en menys de **3h amb alta velocitat**.
 - B. Impulsar mesures de millora de la competitivitat del tren enfront de l'aviació, així com la **fiscalitat verda**.

- 7 Descarbonitzar totes les flotes:** taxis, VTC, Bus, etc.

DESTINACIÓ BARCELONA ZERO EMISSIONS

Impactes climàtics i descarbonització
de la mobilitat turística a Barcelona

Moltes gràcies per la vostra atenció

Torn obert de preguntes

FUNDACIÓ
MOBILITAT
Sostenible i segura

